

DELEGATURA UOKiK W KATOWICACH

Katowice, dn.17.06.2004 r.

RKT-61-39/04/MF

DECYZJA Nr RKT-34/2004

I Stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 z zm. Dz. U. z 2003r. Nr 170, poz. 1652; Dz. U. z 2004r. Nr 93, poz. 891) i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Zabrzeńska 24,41-700 Ruda Śląska,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

na podstawie art. 23c) ust. 1 w związku z art. 23a) ust. 1 i 2 w/w ustawy **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, bezprawne działanie Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej, polegające na tym, że:

- 1) *w umowie sprzedaży ciepła dla odbiorców zamawiających ciepło w ilości poniżej 30 kW rozliczających się miesięcznie na podstawie taryfy jednoczłonowej oraz w umowie sprzedaży ciepła dla odbiorców zamawiających ciepło w ilości poniżej 30 kW rozliczających się rocznie na podstawie taryfy jednoczłonowej zawieranych z konsumentami nie określono:*
 - a) szczegółowych warunków i terminów wprowadzania zmian ustaleń w zakresie: wielkości zamówionej mocy cieplnej, obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła i tabel regulacyjnych, co stanowi naruszenie § 12 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych, obrotu ciepłem, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz.U. Nr 72, poz. 845),
 - b) terminu rozpoczęcia dostarczania ciepła do obiektów oraz szczegółowych warunków ustalania terminów rozpoczynania i przerywania dostarczania ciepła w celu ogrzewania i dla innych potrzeb, co stanowi naruszenie § 12 pkt 2 lit. d w/w rozporządzenia,
 - c) szczegółowych zasad ustalenia terminów przeprowadzania prób i badań kontrolnych oraz konserwacji i remontów eksploatowanych przez strony urządzeń i instalacji, co stanowi naruszenie § 12 pkt 5 w/w rozporządzenia,
 - d) szczegółowych zasad wprowadzania planów ograniczeń w zakresie dostarczania ciepła, co stanowi naruszenie § 12 pkt 6 w/w rozporządzenia,
 - e) odpowiedzialności stron za przekroczenie dopuszczalnych odchyień od parametrów nośnika ciepła oraz dopuszczalnych przerw i ograniczeń w dostarczaniu ciepła, co stanowi naruszenie § 12 pkt 8 lit. a w/w rozporządzenia,
 - f) odpowiedzialności stron za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców, co stanowi naruszenie § 12 pkt 8 lit. b w/w rozporządzenia,
 - g) standardów jakościowych obsługi odbiorców, co stanowi naruszenie § 12 pkt 9 w/w rozporządzenia,

h) bonifikat, upustów i opłat z tytułu niedotrzymania przez strony warunków umowy, co stanowi naruszenie § 12 pkt 10 lit. c w/w rozporządzenia

i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

II. Na podstawie art. 23c) ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 z zm. Dz. U. z 2003r. Nr 170, poz. 1652; Dz. U. z 2004r. Nr 93, poz. 891) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 z późn. zm.), po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

w celu wykonania nakazu określonego w pkt I sentencji niniejszej decyzji określa się Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów polegające na umieszczeniu w treści nowo zawieranych, jak i dotychczas zawartych umów sprzedaży ciepła z konsumentami, wszystkich informacji o których mowa w § 12 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych, obrotu ciepłem, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz.U. Nr 72, poz. 845).

III. Na podstawie art. 72 w związku z art. 75 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 z zm. Dz. U. z 2003r. Nr 170, poz. 1652; Dz. U. z 2004r. Nr 93, poz. 891) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 z późn. zm.), po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

postanawia się zobowiązać Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej do poniesienia kosztów niniejszego postępowania w wysokości 40 PLN (słownie złotych: czterdzieści).

Uzasadnienie

W okresie od 20.08.2003r. do 09.10.2003r. przeprowadzone zostało w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej Organem Antymonopolowym) postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia czy Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej stosuje we wzorcach umownych zawieranych z konsumentami postanowienia mogące nosić znamiona niedozwolonych postanowień umownych.

Ponieważ analiza dokumentów i informacji zebranych w toku tego postępowania wyjaśniającego dała podstawę do przyjęcia, iż w opisanej sprawie mogło nastąpić naruszenie przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwanej dalej ustawą antymonopolową), w dniu 26.02.2004r. wszczęto z urzędu postępowanie w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w związku z podejrzeniem podejmowania przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej (zwane dalej PEC) bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (karta nr 1).

W odpowiedzi na zarzuty zawarte w postanowieniu o wszczęciu postępowania PEC stwierdziło (karty nr 38-42), że obowiązujące w przedsiębiorstwie umowy sprzedaży ciepła z odbiorcami zostały sporządzone zgodnie z ustawą Prawo energetyczne i rozporządzeniami

wykonawczymi do tej ustawy. W § 12 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych, obrotu ciepłem, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz.U. Nr 72, poz. 845 – zwane dalej rozporządzeniem przyłączeniowym) zostały co prawda określone elementy, które powinna zawierać umowa sprzedaży ciepła, ale jednocześnie prawodawca stwierdził, że jeżeli strony nie ustalą w umowie sprzedaży ciepła pewnych kwestii wymienionych w § 12 to wówczas stosuje się rozwiązania określone w rozporządzeniu przyłączeniowym. Prawodawca dopuścił bowiem taką możliwość, aby pewnych warunków określonych w § 12 rozporządzenia nie zawierać w umowie, lecz zastosować bezpośrednio zapisy tego rozporządzenia bądź rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12 października 2000r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie ciepłem (Dz.U. Nr 96, poz. 1053 – zwane dalej rozporządzeniem taryfowym). Oznacza to, że nawet w sytuacji, gdy pewne elementy wymienione w § 12 rozporządzenia przyłączeniowego nie znajdują się we wzorcach umów stosowanych przez przedsiębiorstwa ciepłownicze, to nie stanowi to naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, ponieważ zgodnie z treścią obowiązujących rozporządzeń, kwestie te są regulowane bezpośrednio przez przepisy tych rozporządzeń. Stąd też PEC w § 11 ust. 7 wzorców umów jednoznacznie określiło, że w sprawach nieuregulowanych umową obowiązują przepisy m.in. w/w rozporządzeń. Ponadto PEC szczegółowo odniósł się do poszczególnych zarzutów naruszenia § 12 rozporządzenia przyłączeniowego polegającego na nie zawarciu w umowach sprzedaży ciepła wszystkich elementów wymaganych przez ten przepis.

Organ Antymonopolowy ustalił i zważył co następuje.

Zgodnie z art. 23a) ust. 1 ustawy antymonopolowej za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Ustawa antymonopolowa w art. 23 a ust. 2 stanowi, że za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

Jako „sprzeczne z prawem” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa. Brak cech bezprawności winien, w myśl art. 6 K.c., wykazać przedsiębiorca (Por. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szwejki, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 – 118).

Wobec powyższego, aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

- bezprawne działanie przedsiębiorcy,
- działanie narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 i 2 ustawy Prawo energetyczne dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła odbywa się na podstawie umowy sprzedaży lub umowy przesyłowej. Umowy powinny uwzględniać zasady określone w ustawie i warunki ustalone w koncesjach oraz zawierać co najmniej:

1) umowa sprzedaży – postanowienia dotyczące: ilości sprzedaży paliw gazowych, energii elektrycznej albo ciepła w podziale na okresy umowne, sposobu ustalania cen i warunków wprowadzania ich zmian, sposobu rozliczeń, odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, okresu jej obowiązywania i warunków rozwiązania.

Przedsiębiorstwo energetyczne może zawierać z odbiorcą, któremu dostarcza paliwa gazowe, energię elektryczną lub ciepło na podstawie cen i stawek opłat ustalonych w taryfie, jedną umowę zawierającą postanowienia umowy sprzedaży i umowy przesyłowej.

Art. 9 ustawy Prawo energetyczne zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania rozporządzenia, które powinno m.in. określać podstawowe elementy umowy o przyłączenie, umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłowych. W oparciu o w/w upoważnienie wydane zostało rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych, obrotu ciepłem, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców, które w § 12 określa niezbędne elementy umowy sprzedaży ciepła.

Zgodnie z poglądami doktryny „wydaje się ze wszech miar celowe, aby przedsiębiorstwa energetyczne posługiwały się wzorcami umów, bowiem trudno sobie wyobrazić, aby przykładowo wszelkie postanowienia każdej umowy (...) były indywidualnie negocjowane. Wzorzec umowy powinien zawierać te wszystkie elementy, o których mowa w Ustawie lub przepisach wykonawczych do Ustawy oraz innych obowiązujących przepisach prawa”¹. oraz „(...) w zakresie samego tylko obrotu ciepłem przepisy wydane na podstawie art. 9 ustawy wyróżniają przedsiębiorstwa ciepłownicze, przedsiębiorstwa wytwórcze oraz przedsiębiorstwa obrotu ciepłem. Przepisy te określają wiele nie określonych ustawowo zagadnień, które powinny być uwzględnione w umowie, w tym także szczegółowo prawa i obowiązki stron”². Zgodnie z orzecznictwem antymonopolowym „(...) wszystkie prawa i obowiązki konsumentów powinny być umieszczone we wzorcu umownym. W tym kontekście argument (...), że taryfa jest łatwo dostępna, nie jest do zaakceptowania. Odbiorca w oparciu o treść samej umowy powinien mieć możliwość określenia wszystkich elementów jej treści, w tym zasad ustalania bonifikat, upustów oraz opłat za nielegalny pobór energii. Zastosowanie we wzorcu umownym klauzul odsyłających ogólnie do taryfy dla ustalenia części praw i obowiązków odbiorcy jest nielegalne, a co za tym idzie nakłada na konsumenta obciążenia większe niż we wzorcu prawidłowo sformułowanym” (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24.03.2004r. o sygn. akt XVII Ama 29/03).

Z powyższego wynika, że umowy zawierane przez przedsiębiorstwa ciepłownicze z konsumentami powinny zawierać elementy określone w art. 5 ustawy Prawo energetyczne oraz w § 12 rozporządzenia przyłączeniowego. Wspomniane przepisy szczegółowo regulują obowiązki dostawcy ciepła w stosunku do klientów korzystających z jego usług. Ponadto w/w przepisy określają niezbędne elementy umowy sprzedaży ciepła. Określają one obowiązki i prawa stron takiej umowy. Celem wprowadzenia do przedmiotowej ustawy i rozporządzeń wykonawczych szczegółowych zapisów nakładających na przedsiębiorstwa ciepłownicze określone obowiązki było zapewnienie konsumentom (odbiorcom) należytej ochrony przed silniejszą stroną umowy, jaką jest dostawca ciepła. Świadczy o tym bezwzględnie wiążący charakter tych przepisów. *Analiza umów sprzedaży ciepła dla odbiorców zamawiających*

¹ J. Baehr, E. Stawicki „Prawo energetyczne. Komentarz.” Fundusz Współpracy Cooperation Fund, Program SEW & Międzykomunalna Spółka Akcyjna MUNICIPIUM Warszawa 1999, str. 43

² Ibidem str. 46

ciepło w ilości poniżej 30 kW rozliczających się miesięcznie na podstawie taryfy jednoczłonowej oraz umów sprzedaży ciepła dla odbiorców zamawiających ciepło w ilości poniżej 30 kW rozliczających się rocznie na podstawie taryfy jednoczłonowej zawieranych przez PEC z konsumentami w oparciu o stosowane wzorce umowne stanowi podstawę do przyjęcia następujących ustaleń (karty nr 7-12, 19-23, 24-28, 34-37).

a) Zgodnie z § 12 pkt 2 lit. b rozporządzenia przyłączeniowego umowa sprzedaży ciepła powinna określać w szczególności wielkość zamówionej mocy cieplnej w podziale na rodzaje potrzeb oraz obliczeniowe natężenie przepływu nośnika ciepła i tabele regulacyjne oraz szczegółowe warunki i terminy wprowadzania zmian ustaleń w tym zakresie.

W piśmie z dnia 8.03.2004r. PEC stwierdziło, że w umowie nie określono szczegółowych warunków i terminów wprowadzania zmian ustaleń w zakresie: wielkości zamówionej mocy cieplnej, obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła i tabel regulacyjnych ponieważ w przypadku odbiorców zamawiających ciepło w ilości poniżej 30 kW nie ma to znaczenia i jest w zasadzie bezprzedmiotowe. W/w odbiorca płaci jedynie opłatę za rzeczywiście zużyte ciepło, określone przy użyciu urządzenia pomiarowo – rozliczeniowego ustaloną w taryfie dla ciepła i nie ponosi opłat za moc zamówioną.

W umowach będących przedmiotem niniejszego postępowania nie określono szczegółowych warunków i terminów wprowadzania zmian ustaleń w zakresie natężenia przepływu nośnika ciepła, tabel regulacyjnych oraz wielkości zamówionej mocy cieplnej.

Zgodnie z § 40 rozporządzenia taryfowego zamówiona moc cieplna jest ustalana przez odbiorcę co najmniej na okres 12 miesięcy i może być zmieniona wyłącznie w terminie ustalonym w umowie sprzedaży ciepła lub umowie o świadczenie usług przesyłowych. Brak powyższych informacji powoduje, że po pierwsze konsumenci nie są świadomi, że zmiana wielkości zamówionej mocy cieplnej (a więc ustalenie jej w nowej wysokości) spoczywa wyłącznie w ich gestii. Po drugie nie wiedzą, że zmiana wysokości zamówionej mocy cieplnej może nastąpić wyłącznie raz w roku i w określonych terminach. Stąd też, brak tych informacji może godzić w interesy konsumentów ponieważ nie będą świadomi w jakich terminach i na jakich zasadach będzie mogła zostać zmieniona wysokość zamówionej mocy cieplnej do użytkowanych przez nich obiektów.

Ponadto należy stwierdzić, że precyzyjne określenie w umowie warunków i terminów wprowadzania zmian ustaleń w zakresie natężenia przepływu nośnika ciepła, tabel regulacyjnych oraz wielkości zamówionej mocy cieplnej chroni konsumentów przed arbitralnym dokonywaniem w/w zmian przez silniejszą stronę umowy jaką jest dostawca ciepła. Strony zawierając umowę uzgodniły w niej na jakich zasadach (warunkach) będzie dostarczane ciepło do odbiorcy, stąd też warunki i terminy wprowadzania zmian ustaleń w tym zakresie powinny zostać określone w umowie, tak aby przedsiębiorstwo ciepłownicze nie dokonywało tych zmian w sposób dowolny.

Przepisy rozporządzenia przyłączeniowego wprost stanowią jakie elementy powinna zawierać umowa sprzedaży ciepła i mają one charakter bezwzględnie obowiązujący. Prawdodawca przesądził, że konsument pewne informacje (określone w § 12 rozporządzenia przyłączeniowego) winien otrzymać bezpośrednio w dokumencie umownym, tak aby ich poszukiwanie było ograniczone do niezbędnego minimum. Przyjęcie rozwiązania przeciwnego tj. takiego w którym wymagane w umowie informacje nie byłyby w niej umieszczone, przekreśliłoby sens umieszczania w § 12 rozporządzenia przyłączeniowego obowiązków ciążących na przedsiębiorstwach ciepłowniczych odnośnie treści zawieranych umów. Stąd należy przyjąć, że w/w przepis § 12 rozporządzenia przyłączeniowego określa minimalną treść dokumentu umownego i ogranicza możliwość odmiennego formułowania umów przez przedsiębiorstwa ciepłownicze.

W świetle powyższych ustaleń należy uznać za bezprawne działanie PEC, nie określenie przez tego przedsiębiorcę w umowach sprzedaży ciepła zawieranych z konsumentami szczegółowych warunków i terminów wprowadzania zmian ustaleń w zakresie natężenia przepływu nośnika ciepła, tabel regulacyjnych oraz wielkości zamówionej mocy cieplnej.

b) W umowach sprzedaży ciepła zawieranych z konsumentami PEC nie określiło terminu rozpoczęcia dostarczania ciepła do obiektów oraz szczegółowych warunków ustalania terminów rozpoczynania i przerywania dostarczania ciepła w celu ogrzewania i dla innych potrzeb, co stanowi naruszenie § 12 pkt 2 lit. d rozporządzenia przyłączeniowego.

Zdaniem PEC § 1 ust. 5 umowy stanowi, że rozpoczynanie i przerywanie dostarczania ciepła na cele centralnego ogrzewania odbywa się w sezonie grzewczym na żądanie odbiorcy, zgodnie z zasadami określonymi w standardach jakościowych obsługi odbiorców ujętymi w rozporządzeniu przyłączeniowym. Zgodnie z § 2 pkt 18 tego rozporządzenia sezon grzewczy został określony jako okres między wrześniem a majem roku następnego w którym warunki atmosferyczne powodują konieczność ciągłego dostarczania ciepła w celu ogrzewania obiektów. Równocześnie zgodnie z § 27 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia rozpoczęcie i przerwanie dostarczania ciepła w celu ogrzewania powinno nastąpić nie później niż w ciągu 12 godzin od złożenia wniosku przez odbiorcę. Ponadto PEC od momentu rozpoczęcia dostaw przez wytwórcę ciepła do czasu ich zakończenia w trakcie sezonu grzewczego dostarcza odbiorcom ciepło do granicy własności ustalonej w umowie sprzedaży ciepła, a odbiorca sam decyduje o terminie rozpoczęcia pobierania, odkręcając odpowiednie zawory w swoim budynku.

§ 27 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia przyłączeniowego stanowi, że rozpoczęcie i przerwanie dostarczania ciepła w celu ogrzewania i wentylacji powinno nastąpić nie później niż w ciągu 12 godzin od złożenia wniosku przez odbiorcę. W umowach sprzedaży ciepła stosowanych przez PEC nie określono terminu rozpoczęcia dostarczania ciepła do obiektów oraz szczegółowych warunków ustalania terminów rozpoczynania i przerywania dostarczania ciepła w celu ogrzewania i dla innych potrzeb, tylko wskazano, że rozpoczynanie i przerywanie dostarczania ciepła na cele centralnego ogrzewania *odbywa się w sezonie grzewczym na żądanie Odbiorcy, zgodnie z zasadami określonymi w standardach jakościowych obsługi odbiorców, ujętymi w rozporządzeniu sieciowym* (karty nr 7 verte, 19 verte, 24 verte, 35 verte).

Jak wskazano to powyżej przepisy rozporządzenia przyłączeniowego wprost stanowią jakie elementy powinna zawierać umowa sprzedaży ciepła i mają one charakter bezwzględnie obowiązujący. Prawodawca przesądził, że konsument pewne informacje winien otrzymać bezpośrednio w dokumencie umownym, tak aby ich poszukiwanie było ograniczone do niezbędnego minimum. Przyjęcie rozwiązania przeciwnego tj. takiego w którym wymagane w umowie informacje nie byłyby w niej umieszczone, a w tym zakresie możliwym byłoby odesłanie do innych aktów (np. przepisów obowiązującego prawa) przekreśliłoby sens umieszczenia w § 12 rozporządzenia przyłączeniowego obowiązków ciążących na przedsiębiorstwach ciepłowniczych odnośnie treści zawieranych umów. Stąd należy przyjąć, że w/w przepis § 12 rozporządzenia przyłączeniowego określa minimalną treść dokumentu umownego i ogranicza możliwość odmiennego formułowania umów przez przedsiębiorstwa ciepłownicze.

Ponadto nie jest uzasadniony argument PEC zgodnie z którym dostarcza ciepło do granicy własności ustalonej w umowie sprzedaży ciepła, a odbiorca sam decyduje o terminie rozpoczęcia jego pobierania, odkręcając odpowiednie zawory w swoim budynku, ponieważ w istocie konsument zgodnie z treścią umowy nie ma wpływu na to, czy PEC będzie dostarczał ciepło, czy też nie. Sam fakt, że PEC dostarcza ciepło odbiorcom od *momentu rozpoczęcia dostaw przez wytwórcę ciepła do czasu ich zakończenia w trakcie sezonu grzewczego* nie oznacza, że konsument w oparciu o treść umowy jest świadom, iż rozpoczęcie i przerwanie dostarczania ciepła w celu ogrzewania i wentylacji powinno nastąpić nie później niż w ciągu 12 godzin od złożenia wniosku przez odbiorcę.

W związku z powyższym zapis § 1 ust. 5 umów sprzedaży ciepła zawieranych przez PEC z konsumentami stanowi naruszenie prawa, ponieważ odbiorca w chwili zawierania, jak i realizacji umowy nie jest w stanie faktycznie dowiedzieć się kiedy i w jakich okoliczności nastąpi rozpoczęcie i zakończenie dostawy ciepła.

W związku z tym w wyżej opisanym zakresie spełniona została przesłanka bezprawności w działaniu PEC.

c) W w/w umowach nie określono szczegółowych zasad ustalenia terminów przeprowadzania prób i badań kontrolnych oraz konserwacji i remontów eksploatowanych przez strony urządzeń i instalacji, co stanowi naruszenie § 12 pkt 5 rozporządzenia przyłączeniowego.

W odpowiedzi na zarzut PEC stwierdziło, że wzorzec umowy przewiduje, iż odbiorca jest zobowiązany poinformować dostawcę o planowanych remontach swojej instalacji odbiorczej z wyprzedzeniem co najmniej 5 dniowym. Ponadto jest on zobowiązany do umożliwienia dostawcy ciepła w każdym czasie dostępu do pomieszczenia węzła cieplnego i instalacji znajdujących się w obiektach i na terenie odbiorcy, w celu dokonania odczytu urządzeń pomiarowych, przeprowadzania kontroli, przeglądu, remontu i innych prac związanych z eksploatacją zainstalowanych urządzeń i instalacji. Natomiast szczegółowe obowiązki PEC określa §27 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia przyłączeniowego.

§ 12 pkt 5 rozporządzenia przyłączeniowego stanowi, że strony umowy sprzedaży ciepła muszą uwzględnić w niej „szczegółowe zasady ustalenia terminów”. Po pierwsze regulacje przedmiotowej kwestii muszą być określone szczegółowo. Tym samym niewystarczającym jest wskazanie w ogólny sposób „zasad ustalania terminów”, tylko powinno to być uregulowane precyzyjnie. Po drugie przedmiotowy zapis nie wymaga, aby w umowie określone zostały terminy przeprowadzania czynności o których mowa w w/w przepisie, tylko powinny zostać określone zasady na jakich terminy te będą ustalone. Po trzecie zapis powyższy dotyczy ustalania terminów „przeprowadzania prób i badań kontrolnych” oraz „konserwacji i remontów”.

Zapis § 12 pkt 5 rozporządzenia przyłączeniowego stanowi gwarancję dla stron umowy (w tym konsumentów), że wszelkie terminy czynności związanych z przeprowadzaniem prób i badań kontrolnych oraz konserwacji i remontów eksploatowanych przez strony urządzeń i instalacji, będą ustalone przez strony umowy. Innymi słowy, żadna ze stron umowy nie będzie przeprowadzała w/w czynności, które mogą wywoływać jakiegokolwiek skutki w zakresie prawidłowości w dostarczaniu ciepła bez wiedzy drugiej strony. Stąd też prawodawca przewidział, że „zasady ustalania terminów” określonych prac powinny zostać zawarte w umowie sprzedaży ciepła. Innymi słowy, w umowie powinny zostać określone pewne reguły, jak ustalać terminy, natomiast samo ustalenie tych terminów będzie następowało w trakcie realizacji umowy przez strony.

W istocie w umowie sprzedaży ciepła PEC nałożył na odbiorców obowiązek informowania dostawcy o planowanych remontach swojej instalacji odbiorczej z wyprzedzeniem co najmniej 5 dniowym oraz umożliwienia dostawcy ciepła w każdym czasie dostępu do pomieszczenia węzła cieplnego i instalacji znajdujących się w obiektach i na terenie odbiorcy. W umowie nie określono jednak w żaden sposób zasad ustalenia terminów przeprowadzania prób i badań kontrolnych oraz konserwacji i remontów eksploatowanych przez PEC urządzeń i instalacji. § 3 ust. 1 pkt 7 umowy dotyczy *umożliwienia dostawcy dostępu do pomieszczenia węzła cieplnego i instalacji znajdujących się w obiektach i na terenie odbiorcy, w celu dokonania odczytu urządzeń pomiarowych, przeprowadzania kontroli, przeglądu, remontu i innych prac związanych z eksploatacją zainstalowanych urządzeń i instalacji*, nie odnosi się więc do zasad ustalenia terminów przeprowadzania prób i badań kontrolnych. Ponadto wskazanie w §1 umowy, że została ona sporządzona zgodnie z ustawą Prawo energetyczne i rozporządzeniami wykonawczymi do niej oraz w §11ust. 7 zgodnie z którym w sprawach nieuregulowanych umową obowiązują postanowienia kodeksu cywilnego oraz inne przepisy szczegółowe należy uznać za niewystarczające. Jak wskazano to wcześniej § 12 rozporządzenia przyłączeniowego określa minimalną treść dokumentu umownego i ogranicza możliwość odmiennego formułowania umów przez przedsiębiorstwa ciepłownicze, stąd też odesłanie konsumentów w powyżej opisanej kwestii (w sposób pośredni) do obowiązujących przepisów prawa jest bezprawne.

W związku z tym, że w umowie sprzedaży ciepła nie określono szczegółowych zasad ustalania terminów przeprowadzania czynności określonych w § 12 pkt 5 rozporządzenia przyłączeniowego, działanie PEC należy uznać za bezprawne.

d) § 12 pkt 6 rozporządzenia przyłączeniowego stanowi, że umowa sprzedaży ciepła powinna określać szczegółowe zasady wprowadzania planów ograniczeń oraz wstrzymania dostarczania ciepła.

PEC przyznał, że w umowie nie określono szczegółowych zasad wprowadzania planów ograniczeń w zakresie dostarczania ciepła, jednakże takie zasady zostają wprowadzane i są częścią załącznika dotyczącego cennika opłat. Zmiana treści tego załącznika dla pozostałych odbiorców, polegająca na dodaniu planu ograniczeń w zakresie dostawy ciepła nastąpi wraz z najbliższą zmianą taryfy ciepła.

Zgodnie z § 26 rozporządzenia przyłączeniowego standardy jakościowe obsługi odbiorców obejmują min. warunki sprzedaży ciepła w zakresie planowych przerw w dostarczaniu ciepła w okresie letnim oraz warunki wstrzymania dostarczania ciepła do odbiorców. § 27 ust. 2 w/w rozporządzenia stanowi, że planowe przerwy w dostarczeniu ciepła w okresie letnim nie mogą przekroczyć 14 dni, a odbiorca musi być powiadomiony o terminach tych przerw z siedmiodniowym wyprzedzeniem. Z kolei § 39 ust. 1 rozporządzenia taryfowego stanowi, że odbiorcy przysługują bonifikaty w przypadku niedotrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne warunków umów w zakresie planowanych przerw w dostarczaniu ciepła w okresie letnim. W ust. 2 wskazana jest wysokość bonifikat z tego tytułu.

Z powyższego wynika, że PEC formułując wzorce umowne i zawierając na ich podstawie umowy z konsumentami nie określiło w nich zasad wprowadzania planów ograniczeń dostarczania ciepła. Może to w sposób wymierny skutkować w stosunku do konsumentów, ponieważ na podstawie umowy nie są oni w stanie ustalić, kiedy, w jakich okolicznościach i terminach PEC ma prawo ograniczyć dostawę ciepła. Powoduje to, że konsumenci nie mając w/w informacji nie będą świadomi, że zgodnie z przepisami rozporządzenia taryfowego regulującego odpowiedzialność za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców, w przypadku nie dochowania przez PEC terminów, będą mogli żądać stosownych bonifikat. Tym samym brak informacji w umowie ogranicza lub wręcz uniemożliwia konsumentom korzystanie z ich uprawnień, a tym samym może przynieść wymierne skutki finansowe dla PEC.

Prawodawca kształtując treść przepisów rozporządzenia przyłączeniowego określił pewne minimum, które powinna zawierać umowa sprzedaży ciepła, stąd też działanie PEC w w/w zakresie należy uznać za bezprawne.

e) § 12 pkt 8 lit a rozporządzenia przyłączeniowego stanowi, że umowa sprzedaży ciepła powinna zawierać regulacje w zakresie odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za przekroczenie dopuszczalnych odchyień od parametrów nośnika ciepła oraz dopuszczalnych przerw i ograniczeń w dostarczaniu ciepła.

Zdaniem PEC kwestia odpowiedzialności stron za przekroczenie odchyień od parametrów nośnika ciepła oraz dopuszczalnych przerw i ograniczeń w dostarczaniu ciepła została uregulowana w rozporządzeniu taryfowym

Z powyższego wynika, że PEC nie uregulował w umowie kwestii odpowiedzialności stron za niedotrzymanie jej warunków, tylko w tym zakresie zawarł odesłanie do przepisów rozporządzenia wykonawczego do ustawy Prawo energetyczne. Takie rozwiązanie należy uznać za niewystarczające i godzące w interes konsumentów. Jak wskazano to we wcześniejszej części niniejszej decyzji przepisy rozporządzenia przyłączeniowego wprost stanowią jakie elementy powinna zawierać umowa sprzedaży ciepła i przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Konsument w oparciu o treść umowy powinien mieć możliwość uzyskania informacji o wszystkich istotnych elementach stosunku zobowiązaniowego. Odsyłanie konsumentów do obowiązujących przepisów rozporządzenia wykonawczego w wielu wypadkach może mieć dla nich charakter uciążliwy i wywoływać negatywne skutki. W przedmiotowej sprawie brak informacji o tym jaką konsument poniesie

odpowiedzialność za przekroczenie dopuszczalnych odchyłeń od parametrów nośnika ciepła, powoduje, że nie wie on jakie sankcje grożą mu na wypadek naruszenia postanowień umowy. Zawarcie w/w informacji w umowie w wielu wypadkach skutkuje tym, że konsument posiadając wiedzę o grożącej mu odpowiedzialności powstrzymuje się od działań, które skutkowałyby niedotrzymaniem warunków umowy. Z drugiej strony, precyzyjne uregulowanie w umowie odpowiedzialności PEC za przekroczenie dopuszczalnych odchyłeń od parametrów nośnika ciepła oraz dopuszczalnych przerw i ograniczeń w dostarczaniu ciepła umożliwia konsumentom właściwe dochodzenie ich roszczeń z tytułu naruszenia przez dostawcę ciepła postanowień umowy. Przedmiotowe informacje umożliwiają konsumentom właściwe formułowanie roszczeń w stosunku do PEC.

Stąd też stwierdzenie przez PEC, że w/w kwestie uregulowane są w rozporządzeniu taryfowym stanowi naruszenie prawa, ponieważ umowa sprzedaży ciepła wprost powinna regulować odpowiedzialność stron za niedotrzymanie jej warunków.

f) § 12 pkt 8 lit. b rozporządzenia przyłączeniowego stanowi, że umowa sprzedaży ciepła powinna określać odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców.

PEC stwierdził, że w § 2 ust. 1 pkt 1 umowy zobowiązał się do utrzymania w miejscu dostarczania ciepła (...) średnio dobowej temperatury wody grzewczej i średnio dobowego przepływu wody grzewczej wynikającego z mocy zamówionej. Ponadto zgodnie z § 7 umowy dostawca ponosi odpowiedzialność za zakłócenia pracy źródła ciepła, sieci ciepłej, węzłów cieplnych lub instalacji stanowiących własność dostawcy powodujące opóźnienia, ograniczenia lub przerwy w dostarczaniu ciepła do odbiorcy. Ogólne kwestie dotyczące bonifikat i upustów PEC określił w § 7 umowy, natomiast zasady obliczania upustów i bonifikat oblicza się według zasad określonych w rozporządzeniu taryfowym.

§ 38 i nast. rozporządzenia taryfowego regulują odpowiedzialność przedsiębiorstwa ciepłowniczego za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców.

Z powyższego wynika, że PEC nie uregulował w umowie kwestii odpowiedzialności stron za niedotrzymanie standardów jakościowych, tylko w tym zakresie zawarł odesłanie do przepisów rozporządzenia wykonawczego do ustawy Prawo energetyczne. Takie rozwiązanie należy uznać za niewystarczające i godzące w interes konsumentów. Jak wskazano to we wcześniejszej części niniejszej decyzji przepisy rozporządzenia przyłączeniowego wprost stanowią jakie elementy powinna zawierać umowa sprzedaży ciepła i przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Konsument w oparciu o treść umowy powinien mieć możliwość uzyskania informacji o wszystkich istotnych elementach stosunku zobowiązaniowego. Odsyłanie konsumentów do obowiązujących przepisów rozporządzenia wykonawczego w wielu wypadkach może mieć dla nich charakter uciążliwy i wywoływać negatywne skutki. Precyzyjne uregulowanie w umowie odpowiedzialności PEC za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców umożliwia konsumentom właściwe dochodzenie ich roszczeń z tytułu naruszenia przez dostawcę ciepła postanowień umowy. Przedmiotowe informacje umożliwiają konsumentom właściwe formułowanie roszczeń w stosunku do PEC.

Stąd też stwierdzenie przez PEC, że w/w kwestie uregulowane są w rozporządzeniu taryfowym stanowi naruszenie prawa, ponieważ umowa sprzedaży ciepła wprost powinna regulować odpowiedzialność stron za niedotrzymanie jej warunków.

g) § 12 pkt 9 rozporządzenia przyłączeniowego wymaga, aby w umowie sprzedaży ciepła określone zostały standardy jakościowe obsługi odbiorców.

Zdaniem PEC standardy jakościowe obsługi odbiorców są określone w § 26-29 rozporządzenia przyłączeniowego. Stąd też jeżeli strony umowy nie ustaliły standardów, wówczas obowiązują standardy jakościowe określone w rozporządzeniu.

§ 26 – 31 rozdziału 6 rozporządzenia przyłączeniowego określają standardy jakościowe obsługi odbiorców. Przepisy powyższe w precyzyjny sposób wskazują na jakich zasadach powinna następować dostawa ciepła do odbiorców oraz jakie z tego tytułu spoczywają obowiązki na przedsiębiorstwie ciepłowniczym. W tym miejscu należy odwołać się do ustaleń poczynionych we wcześniejszej części niniejszej decyzji i stwierdzić, że odesłanie w umowie do przepisów wykonawczych do ustawy Prawo energetyczne w zakresie standardów jakościowych obsługi odbiorców jest niewystarczające. Dokument umowny powinien zawierać wszystkie informacje określone w § 12 rozporządzenia przyłączeniowego i odesłanie do obowiązujących przepisów prawa należy uznać za niewystarczające. Brak informacji w umowie o standardach jakościowych obsługi odbiorców godzi w interesy konsumentów, ponieważ w oparciu o treść umowy nie są oni w stanie ustalić, na jakich warunkach przedsiębiorstwo ciepłownicze jest zobowiązane dostarczać ciepło do odbiorców i jakie z tego tytułu ciążą na nim obowiązki. Tym samym, konsumenci nie wiedzą jakie zachowania PEC zgodnie z obowiązującą umową będą mogły być ocenione jako nie spełniające obowiązujących standardów i tym samym w których sytuacjach konsumenci będą mogli występować z roszczeniami w stosunku do dostawcy ciepła.

W związku z faktem, że przepisy rozporządzenia przyłączeniowego wprost stanowią jakie elementy powinna zawierać umowa sprzedaży ciepła, odesłanie w umowie w przedmiotowym zakresie do przepisów rozporządzenia wykonawczego stanowi naruszenie prawa.

h) W umowie sprzedaży ciepła zawieranej przez PEC z konsumentami nie zawarto regulacji dotyczących bonifikat, upustów i opłat z tytułu niedotrzymania przez strony warunków umowy, co może stanowić naruszenie § 12 pkt 10 lit. c rozporządzenia przyłączeniowego.

Zdaniem PEC w obowiązującej taryfie nie zostały szczegółowo uregulowane warunki dotyczące bonifikat, upustów i opłat z tytułu niedotrzymania przez strony warunków umowy. W tej kwestii taryfa odwołuje się do szczegółowych postanowień określonych w rozporządzeniu taryfowym.

Przedmiotowe stanowisko PEC należy uznać za niewłaściwe, ponieważ jak szczegółowo wykazano w uzasadnieniu zawartym we wcześniejszej części niniejszej decyzji, umowa sprzedaży ciepła powinna zawierać wszystkie elementy określone przez rozporządzenie przyłączeniowe. Brak informacji o wysokości bonifikat, upustów i opłat z tytułu niedotrzymania przez strony warunków umowy godzi w interesy konsumentów, będących słabszą stroną umowy. Po pierwsze w oparciu o treść umowy konsumenci nie posiadają informacji w jakiej wysokości bonifikat, upustów i opłat mogą żądać w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo ciepłownicze nie wywiązuje się w sposób należyty z realizacji postanowień umowy. Po drugie nie wiedzą również, jakie opłaty będą zobowiązani uiścić w wypadku, gdy samemu nie przestrzegają warunków umowy. Brak tych informacji może więc w istotny sposób godzić w interesy ekonomiczne konsumentów, którzy zawarli umowy sprzedaży ciepła z PEC.

W związku z tym, że przepisy rozporządzenia przyłączeniowego precyzyjnie określają jakie elementy powinna zawierać umowa sprzedaży ciepła, odesłanie w umowie w przedmiotowym zakresie do przepisów rozporządzenia wykonawczego stanowi naruszenie prawa.

Zawieranie przez PEC umów z konsumentami, które nie zawierają wszystkich informacji, o których mowa w rozporządzeniu przyłączeniowym, jest niezgodne z nim i należy uznać za bezprawne. Spełniona, więc została pierwsza przesłanka konieczna do uznania zachowania PEC (opisanego w pkt a, b, c, d, e, f, g, h powyżej) za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Drugą przesłanką, której wykazanie jest niezbędne dla stwierdzenia, że przedsiębiorca stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów jest ustalenie, iż jego bezprawne działanie narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Ustawa antymonopolowa reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, co wynika z treści art. 1 ust. 2 tej ustawy. Zbiorowy interes konsumentów dotyczy nieokreślonego ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, jak i wtedy, gdy działania te wywołują inne niekorzystne zjawiska. Ustawa antymonopolowa w odniesieniu do konsumentów chroni ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym.

Zdaniem Organu Antymonopolowego zakwestionowane w przedmiotowej decyzji działanie przedsiębiorcy - polegające na nie podawaniu w zawieranych umowach sprzedaży ciepła wszystkich informacji, które zgodnie z rozporządzeniem przyłączeniowym powinny zawierać - godzi w interes konsumentów. Niepodanie w umowie informacji o:

- szczegółowych warunkach i terminach wprowadzania zmian ustaleń w zakresie: wielkości zamówionej mocy cieplnej, obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła i tabel regulacyjnych,

- terminie rozpoczęcia dostarczania ciepła do obiektów oraz szczegółowych warunkach ustalania terminów rozpoczynania i przerywania dostarczania ciepła w celu ogrzewania i dla innych potrzeb,

- szczegółowych zasadach ustalenia terminów przeprowadzania prób i badań kontrolnych oraz konserwacji i remontów eksploatowanych przez strony urządzeń i instalacji,

- szczegółowych zasadach wprowadzania planów ograniczeń w zakresie dostarczania ciepła,

- odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy,

- standardach jakościowych obsługi odbiorców,

- bonifikatach, upustach i opłatach z tytułu niedotrzymania przez strony warunków umowy,

może doprowadzić do niekorzystania przez konsumentów ze swoich praw, ale również do niewywiązywania się z obowiązków. Dodatkowo nie podanie w/w informacji może doprowadzić, do nieegzekwowania zachowań, które wymuszają przepisy prawa energetycznego na profesjonalistę np. w zakresie odpowiedzialności za niedotrzymanie standardów jakościowych. W niniejszej sprawie został naruszony interes konsumentów – zaopatrywanych w ciepło przez PEC, którzy zawarli umowy sprzedaży ciepła. Tak więc, brak w umowach wszystkich informacji, o których mowa w rozporządzeniu przyłączeniowym, a także podanie części informacji w nieodpowiedni sposób narusza zbiorowy interes konsumentów i tym samym zasadne było podjęcie działań przewidzianych w ustawie antymonopolowej, mających na celu ochronę konsumentów.

W tym miejscu należy odnieść się również do twierdzeń PEC, które miałyby uzasadniać nie ujęcie w umowie sprzedaży ciepła zawieranej z konsumentami wszystkich informacji zawartych w rozporządzeniu przyłączeniowym.

Konsumenci nie będący profesjonalistami powinni zarówno na etapie zawierania umowy, jak i jej realizacji posiadać wszystkie informacje dotyczące ich praw i obowiązków związanych z tą umową. Odesłanie w sposób ogólny do przepisów obowiązującego prawa powoduje, że konsumenci zobligowani zostali w pierwszej kolejności do samodzielnego odnalezienia przepisów prawa, które regulują ich wszystkie prawa i obowiązki jako strony umowy sprzedaży ciepła, a następnie stałego monitorowania ewentualnych zmian tych przepisów. W celu ochrony odbiorcy ciepła, prawodawca przewidział, że przedsiębiorstwo ciepłownicze jako profesjonalista działający na rynku sprzedaży ciepła powinno określić w umowie wszystkie elementy istotne dla tej umowy sprzedaży, które zostały precyzyjnie wskazane w rozporządzeniu przyłączeniowym. Stąd też, ze względu na ochronę słabszej strony umowy jaką jest konsument, PEC nie może zwolnić się z obowiązków nałożonych na nie w rozporządzeniu przyłączeniowym poprzez ogólne wskazanie konsumentom, że prawa i obowiązki stron umowy zawarte są w przepisach ustawy Prawo energetyczne i rozporządzeniach wykonawczych do niej.

W przedmiotowej sprawie zaistniały więc łącznie obie przesłanki konieczne do uznania zachowania przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów – bezprawne działanie przedsiębiorcy i naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

Stąd należało orzec jak w punkcie I sentencji decyzji.

II. Zgodnie z art. 23c ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w decyzji, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W celu zapewnienia wykonania nakazu określonego w pkt I sentencji niniejszej decyzji, środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów określono, jako polegające na:

- umieszczeniu w treści nowo zawieranych, jak i dotychczas zawartych umów sprzedaży ciepła zawieranych z konsumentami, informacji, o których mowa w § 12 pkt 2 lit. b i d, pkt 5, 6, 8 lit. a i b, 9, 10 lit. c rozporządzenia przyłączeniowego.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt II sentencji.

III. Na podstawie art. 72 ustawy antymonopolowej, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 75 ustawy antymonopolowej, Organ Antymonopolowy rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Postępowanie przeciwko PEC w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, zostało wszczęte z urzędu. Na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie postępowania Organ Antymonopolowy w punkcie I decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej. Kosztami niniejszego postępowania dla Organu Antymonopolowego, są wydatki w wysokości 40 PLN związane z korespondencją pomiędzy Organem Antymonopolowym a przedsiębiorcą. W związku z powyższym postanowiono obciążyć PEC kosztami postępowania w wysokości 40 PLN (słownie złotych: czterdzieści).

Stąd orzeka się jak w punkcie III sentencji decyzji.

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Na postanowienie o kosztach zawarte w punkcie III niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ust. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 pkt 2 k.p.c. przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Alicja Kral